

THANOS GOGOS — GLASGOW

THANOS GOGOS

GLASGOW

COPYRIGHT © 2020 Thanos Gogos
NASLOV IZVORNIKA Γλασκώβη

UREDNIKA Marija Dejanović
IZVRŠNI UREDNIK Matko Abramić
KOREKTURA Ivan Vidak
DIZAJN I PRIJELOM Nikša Eršek
IZDAVAČ Sandorf
Severinska 30, Zagreb
01/7899660
www.sandorf.hr
www.knjigolov.hr
contact@sandorf.hr
ZA IZDAVAČA Ivan Sršen
BIBLIOTEKA Planet
TISAK Znanje, Zagreb

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu
Nacionalne i sveučilišne knjižnice u
Zagrebu pod brojem 001082086.

ISBN 978-953-351-316-4

This project has been funded with support
from the European Commission. This
publication reflects the views only of the
author, and the Commission cannot be held
responsible for any use which may be made
of the information contained therein.

Projekt je realiziran uz potporu Europske
komisije. Ova knjiga odražava isključivo
autorove stavove, a komisija se odriče
odgovornosti za sve upotrebe informacija
koje su u njoj sadržane.

Objavlivanje knjige novčanom potporom
poduprlo je Ministarstvo kulture i medija
Republike Hrvatske.

s grčkoga prevela MINA RADULVIĆ
Sandorf, 2020.

“Dragi,

pišem ti iz dalekog Glasgowa, gdje boravim zadnjih nekoliko mjeseci. Dobro sam zdravlja, a ide mi i s poslom. Još se uvijek sjećam tvojih priprema za putovanje na koje ipak nisi otišao. Pitam se jesam li, možda, i ja bila jedna od prepreka tvom velikom bijegu.

Kako si samo bio entuzijastičan dok si pakirao kofere. Ipak, nisi se ukrcao na avion. Pitam se—i ne mogu shvatiti—što te zaustavilo. Možda tvoj strah od visina i prijevoznih sredstava, ili tvoja opsjednutost dobro utabanim stazama. Možda neki slučajni događaj, ili je jednostavno bio krivi trenutak. Ne znam. Ali vrlo vjerojatnim mi se čini pogrešan odabir odredišta. Htjela sam te iznenaditi promjenom smjera, ali je to, naposljetku, bila loša ideja. Bilo to dobro ili loše—na kraju smo oboje završili na mjestu koje je daleko od savršenog. Udaljenost rasteže kilometre. Zrno pijeska postane kamenčić, kamenčić postane kamen, i konačno, kamen se učini stijenom.

Glasgow je prekrasan grad koji je lako odabrati za odredište. Ipak, on ima određeni nedostatak. Njegova je klima, vjerojatno, i njegova turbulentna prošlost, učinila ovdašnje ljude veoma zatvorenima. Ne mogu znati na koji bi način ovaj grad utjecao na mene da sam rođena ovdje, ali mislim da bi me minimum sunčeva svjetla i maksimum kiše učinili tvrđom na nekoj dubljoj razini.

Unatoč sivilu škotskog krajolika, neobično su prisutni spokoj i magloviti mir. Bilo bi opravdano da me pitaš što je magloviti mir, pa bi bio red da ti odgovorim. Atmosfera

je jednako zatvorena kao i ljudi i, od samog početka, imala sam dojam da je sve krhko. Spomenuta mirnoća skoro pa skriva zategnutu atmosferu koja se nalazi daleko ispod površine i koja je spremna bilo kad eksplodirati i odnijeti sa sobom bilo što.

Mnogo sam puta razmišljala o tome da se vratim u domovinu za kojom čeznem, ali to ni na koji način nije ostvarivo, zato što sam još uvijek na aerodromu i čekam te.

Ljubim te, zauvijek tvoja”

Gospođice

Moramo biti streloviti, streloviti poput uništenja—u svakom dovršavanju svijeta rodova¹, zelenog ili cijan svijeta, strah je kojeg imamo od početka, mislite li da smo *mi* ti koji stvaraju neobičnu, morbidnu sporst?

Ova su slova ostarila i nabavit ću Vam nova. Lutat ću Europom, grub i napola lud, vičući da su kromosomi krivi za sve. Točnije, uglavnom jedan od njih, X. Sreli ste se već s njim / rugali ste mu se. Dobro ste učinili, i ja to radim, ali čujete li ga? Voli Vas stalo mu je do Vas zaljubljen je u Vas divi Vam se cijeni Vas privija se uz Vas senzualno i osjeća Vas pomaže Vam da se oporavite zove Vas on Vas razumi-je.

I Vi ste X, i to dvostruki. Ali vječito osuđen da ga privlači Y. Y je ono zbog čega osjećate: on je arogantan, drzak, ciničan, briljantan, aktivan, šarmantan. Ljepši nego Narcis, kao što i sam priznaje. Daje Vam: anksioznost, uznemirenost, očaj, nesigurnost i sve strahove koji Vas ispunjavaju. Ponižava Vas i omalovažava, ali uvijek mu oprostite. Ovisite o njegovom odobravanju. Stvaran je i kad ne znate što je stvarnost. Y...

Čarobnjak promatranja, specijalist za sarkazam, najtalentiraniji glumac. Nosi masku i sa zavidnim se uspjehom pretvara da je X. Ne, ne baš kao u antičkoj Grčkoj, ali možete ga usporediti s time ako želite.

¹ U grčkom jeziku jako su slične riječi za rod (fila) i list (filla), na što ovaj dio teksta aludira

Gospođice, stalo mi je do Vas. Iskreno! Pružit ću Vam sve užitke. To Vam obećavam. Dat ću Vam sve što želite: ponije / igračke na navijanje / stolice koje se ljuljaju / lekcije francuskog i klavira / izlete na jezero / vikende / sa psom koji trči / bezbrižno / trči za drugom djecom / a nas dvoje se smijemo...

Kakvi trenuci—skinut ću Vas bez da Vas dodirnem. Kakvi čarobni trenuci!—živjet ćemo ljubavne afere pustolovine drame i sve uzbuđenje za kojim ste mahnito tragali. Bit će ih još mnogo. Vješto ću ubrati “mi”. Za razliku od Vas, bit ću tvorac naših iluzija. Vaša tišina prigušuje moju maštu. Rugat ću se svakom trenutku svoje gluposti. Smijati ću se taštini svoje dame. Učinit ću Vas tako sretnima.

Budnosti je potrebno opuštanje. Ne tvrdim to samo ja, i doktor je tako rekao: mogu cijelo vrijeme pisati, i moram. Pisat ću: bajke za djecu / romanse za zanemarene kućanice / krimiče za detektive / ode za revolucionare / političke i filozofske eseje / kratke priče s fokusom na simboliku / igre riječima / pjesme. Pjesme / mnogo pjesama. Slat ću Vam jednu dnevno / OK, u redu, jednu tjedno / što? / nema više trampe / ne vidite li da kradete od mene?

Izraz će biti popraćen kvalitetom. Da Vas druge ruke diraju čak i u mojim pričama. Tako će biti bolje i za Vas i za mene. Moje su ruke nespretne i neposlušne. Pijanci ovisni o neuspješnoj izvedbi. Ali moj um, gospođice, prekrasan je, rijedak. Znate to, zar ne? Izmišlja bajke i onda sve uništava istinama—oštricama na Vašoj koži.

I

Lutanje je počelo
Krećem se površinom
Prve su se obmane razotkrile

Larisa—
—Garbin

Kastoria—
—Turobna kraljevska diktatura

Atena—
—Asfiksija

Objektivni izrazi u igri prikazivanja